

7. Hafta

• Edebiyat ve Fotoğraf

Gerçekçilik-doğalcılık

- 19.yy. Ortaları: Rusya: Çehov, Gorki.
- Çernişevski: Sanat gerçekliğin yansıtılmasıdır ama bir kopyacılık olmamalıdır öze ait olanla olmayanı ayırt edebilmelidir sanatçı.
- Sanatçı “sosyal gerçekliği yansıtmakla kalmaz, onu açıklar ve yargılar da... Burada toplumcu gerçekçiliğin de temellerini görüyoruz. Batıdan farklı olarak gerçeklik tartışmasında yazar tarafsız değil, taraf...

Lukács Marksist estetiğin babası...

Sanat bir yansıtmadır

Gerçekçilik ve doğalcılık ayrımı yapıyor. İlki toplumsal gerçekliği de yansıtır, ikincisi yansıtmaz.

İlkinde yazar toplumun iç yapısını kavrar.

Dönemin tipik tarihsel durumunu tespit eder.

Konu, kişiler ve olaylar, tarihsel tespiti

güçlendirecek biçimde konumlanırlar.

Örneğin Dickens, Stendhal, Tolstoy... Toplumun çarpıklığını da ortaya koyar.

- Doğalcılık «BİR FOTOĞRAFIN DOĞRULUĞU».
- Yüzey gerçekliği yansıtmayı amaçlar.
- Birey ve toplum ilişkisinin barındırdıklarını açığa çıkarmak gibi bir araştırmaya girmez.
- Seçtiği konuyu tüketici bir tarzda sunar.... Gerçekçilikteki tipik olanın yerini burada sıradan olan alır.

TARTIŐMA

- “Sanat önemli olanı tutmak, önemsizi çıkarmaktır” Lukács.

Jacques Ranciere: Görüntülerin Yazgısı

- “Artık Gerçeklik Yok, yalnızca görüntüler var” Bu sözden ne anlıyoruz?
- Yalnızca görüntü varsa, gerçeklik artık görüntü mü?
- Görüntüler görülür olan ile anlamını, söz ile etkisini birbirine bağlar ve birbirinden koparır.
- Modern zamana ait bu tartışmalara giriş yapıyoruz 19.yy.da
- Artık “şeyin taklidi yerine şeyin izi” tartışılıyor.
- 19. yy.da görüntü rejimi değişiyor. Fotoğraf, bedenlerin kopyaları yerine bedenlerin izini gündeme getiriyor. (bu doğalcılık realizm tartışmasının görsel sanatlardaki yansıması diyebilir miyiz?)
- Yazı, anlatarak görünür kılar...
- Sanatsal görüntülerle toplumsal imge dağarcığını zenginleştirir

Gerçeęi Yansıtma

- Sanat görüngüyü olduğu gibi yansıtır (Yüzey gerçeklik)
- Sanat geneli ya da özü yansıtır
- Sanat ideal olanı yansıtır.
 - Bu üç görüş ayrılığı söz konusu. 18.8yy ortalarına kadar Aristoteles'in yorumları üzerine çeşitlemeler söz konusu...
 - Aristo: Poetika-edebiyat kuramında büyük bir adım.. "bir adamı olduğu gibi anlatmak tarihin işidir"
 - Sanatçı, bir adamın hayatını anlatırken, insanoğlunu anlatır diyor... aynen kopya etmez, süzer.
 - Sanatın yansıtma olduğu fikri, rönesanstan sonra yeniden yükselmişti hatırlayalım...

John Berger /Görme Biçimleri

- Fotoğraf makinasıyla anlık görünümeler birbirinden ayrıldı
- Görüşümüz, neyi nerede gördüğümüze bağlıydı (sanatçının özneliği arttı)
- İnsanın görüşü değişti. Çıplak gözle düzenlenen ideal bir perspektif kurma ortadan kalktı.
- Görünen nesnelere farklı bir anlam edinmeye başladı
- Bu resme de yansdı.
- Eskiden her resim biricikti ve biricik bir yerde sergileniyordu.
- Aynı anda birden fazla yerde olamıyordu
- Makine, resmin fotoğrafını da çekerek taşıdığı biricikliği değiştirdi.
- Derste gördüğümüz tabloları sergilendikleri ulusal müzelerde görmedik...
- Yeniden canlandırma

Yeniden canlandırma yoluyla bir resmin bir ayrıntısı bütününden ayrılabilir. Ayrıntı değişime uğrar. Alegorik bir insan imgesi, bir kız portresine dönüşebilir.

